

Wijzigingsblad BRL 1003

Niet-dragende binnenwanden

8 juli 2016

Vaststelling, aanvaarding en bindend verklaring

Vastgesteld door College van Deskundigen Bouwsystemen d.d. 30-05-2016.
Aanvaard door de KOMO Kwaliteits- en Toetsingscommissie d.d. 08-07-2016

Dit wijzigingsblad is door Kiwa bindend verklaard per 08-07-2016.

Geldigheid kwaliteitsverklaringen

Dit wijzigingsblad behoort bij BRL 1003 d.d. 24 januari 2013.

De kwaliteitsverklaringen die op basis van die beoordelingsrichtlijn zijn afgegeven verliezen hun geldigheid op 1 september 2016.

Gebruiksrecht

Het gebruik van dit wijzigingsblad door derden, voor welk doel dan ook, is uitsluitend toegestaan nadat een schriftelijke overeenkomst met Kiwa is gesloten waarin het gebruiksrecht is geregeld.

Omschrijving van de wijziging

Dit wijzigingsblad is opgesteld vanwege het vervallen van de erkenning door de overheid binnen het kader van de Tripartiete Overeenkomst voor KOMO kwaliteitsverklaringen. KOMO certificaten en attesten afgegeven op basis van BRL 1003 zijn per 01-03-2016 niet langer meer erkende kwaliteitsverklaringen zoals deze zijn aangeduid in het Bouwbesluit. Overheidsinstanties zijn niet langer verplicht de KOMO kwaliteitsverklaringen te accepteren maar mogen deze op vrijwillige basis als bewijslast accepteren.

Tevens is in paragraaf 5.3.2b klasse IV toegevoegd in de tabel voor doorbuigingseisen niet-dragende binnenwanden met woningscheidende functie.

Hoofdstuk 10 met eisen aan CI is toegevoegd in plaats van par. 1.3.

Bijlage 1, Model KOMO kwaliteitsverklaring is verwijderd.

Algemeen

Vervang in alle teksten van de BRL de term "Nationale Beoordelingsrichtlijn" door "Beoordelingsrichtlijn".

Vervang in alle teksten van de BRL de term "attest(-met-productcertificaat)" door "attest-met-productcertificaat".

Vervang paragraaf 1.1 door:

'1.1 Algemeen

De in deze beoordelingsrichtlijn opgenomen eisen worden door certificatie- en attesterings-instellingen, die hiervoor zijn erkend door de Raad voor Accreditatie en die daarvoor een licentieovereenkomst hebben met de Stichting KOMO, gehanteerd bij de behandeling van een aanvraag voor c.q. de instandhouding van een attest of een attest-met-productcertificaat voor 'Niet-dragende binnenwanden'.

Naast de eisen die in deze beoordelingsrichtlijn zijn vastgelegd, stellen de certificatie- en attesteringsinstellingen aanvullende eisen, in de zin van algemene procedure-eisen van certificatie en attestering, zoals vastgelegd in het algemene certificatie- en/of attesteringsreglement van de betreffende instelling.

Prestatie-eisen die zijn ontleend aan publiekrechtelijke regelgeving, i.c. Bouwbesluit, zijn vermeld in hoofdstuk 4 van deze beoordelingsrichtlijn.

Aanvullende privaatrechtelijke prestatie-eisen zijn vermeld in hoofdstuk 5 van deze beoordelingsrichtlijn.

In hoofdstuk 5 is gebruik gemaakt van het Europese Technische Beoordelingsdocument ETAG 003 - "Internal Partition Kits".

Vervang paragraaf 1.3 door:

'1.3 Relatie met de Europese Verordening bouwproducten (CPR, EU 305/2011)

Op de producten die behoren tot het toepassingsgebied van deze beoordelingsrichtlijn kunnen geharmoniseerde Europese normen of Europese Technische Beoordelingen (ETA) op basis van ETAG 003 "Internal Partition Kits" van toepassing zijn. Indien sprake is van een product waarvoor een geharmoniseerd Europese norm of ETA van toepassing is worden indien van toepassing in de kwaliteitsverklaringen voor de waarde of classificatie van de Essentiële Kenmerken verwezen naar de prestatieverklaring van de producent.'

Vervang paragraaf 1.4:

'1.4 Eisen te stellen aan conformiteit beoordelende instellingen

Ten aanzien van de product- en of systeem kenmerken dient door een aanvrager (producent/leverancier), in het kader van externe controle, rapporten van onderzoekinstellingen of laboratoria te worden overlegd om aan te tonen dat aan de eisen van deze beoordelingsrichtlijn wordt voldaan. Er zal moeten worden aangetoond dat deze rapporten zijn opgesteld door een instelling die voor het betreffende onderwerp voldoet aan de van toepassing zijnde accreditatienorm, te weten:

NEN-EN-ISO/IEC 17020 voor inspectie-instellingen

NEN-EN-ISO/IEC 17021-1 voor certificatie instellingen die systemen certificeren

NEN-EN-ISO/IEC 17025 voor laboratoria

NEN-EN-ISO/IEC 17065 voor certificatie instellingen die producten certificeren

Een instelling wordt geacht aan deze criteria te voldoen wanneer een accreditatie-certificaat voor het betreffende onderwerp kan worden overlegd, afgegeven door de Raad voor Accreditatie (RvA) of een accreditatieinstelling waarmee de RvA een overeenkomst van wederzijdse acceptatie heeft gesloten. Indien geen accreditatie-certificaat kan worden overlegd zal de certificatie instelling zelf beoordelen of aan de accreditatiecriteria is voldaan.'

Voeg toe paragraaf 1.5:

'1.5 Kwaliteitsverklaring

Op basis van de KOMO-systematiek die van toepassing is voor deze beoordelingsrichtlijn worden de volgende kwaliteitsverklaringen afgegeven:

- KOMO® attest, voor prestaties van het product in zijn toepassing en in het bouwdeel in relatie tot Bouwbesluit 2012. De uitspraken in dit attest zijn gebaseerd op de hoofdstukken 4, 5 en 9 van deze beoordelingsrichtlijn.
- KOMO® attest-met-productcertificaat, voor producteisen en prestaties van het product in zijn toepassing en in het bouwdeel in relatie tot Bouwbesluit 2012. De uitspraken die in dit attest met productcertificaat moeten zijn gebaseerd op de hoofdstukken 4, 5, 6 en 8 van deze beoordelingsrichtlijn.

Op de website van de Stichting KOMO (www.komo.nl) staan de KOMO modelkwaliteitsverklaringen vermeld die voor deze beoordelingsrichtlijn van toepassing zijn. De af te geven KOMO kwaliteitsverklaringen moeten hiermee overeenkomen.'

Vervang tabel 1 in hoofdstuk 4 door:

'Tabel 1, Bouwbesluit

Beschouwde afdelingen van het Bouwbesluit	Afdeling	Artikel; Leden
Algemene sterkte van de bouwconstructie	2.1	2.2, 2.3 en 2.4; 1a t/m e,2
Beperking van het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie (facultatief)	2.8	2.57, 2.58
Beperking van het ontwikkelen van brand en rook	2.9	2.67, 2.68 en 2.70
Beperking van uitbreiding van brand (facultatief)	2.10	2.84
Verdere beperking van uitbreiding van brand en beperking van verspreiding van rook (facultatief)	2.11	2.94; 1-2
Bescherming tegen geluid van buiten, nieuwbouw (facultatief)	3.1	3.3; 3, 4 en 3.4; 4, 5
Bescherming tegen geluid van installaties, nieuwbouw (facultatief)	3.2	3.8, 3.9; 1
Beperking van galm (facultatief)	3.3	3.13
Geluidwering tussen ruimten, nieuwbouw (facultatief)	3.4	3.16, 3.17 en 3.17a
Wering van vocht (facultatief)	3.5	3.21; 3 en 3.23,
Bescherming tegen ratten en muizen (facultatief)	3.10	3.69; 3
Energiezuinigheid, nieuwbouw (facultatief)	5.1	5.3; 1, 3 en 5, 5.4 en 5.5

Vervang in paragraaf 4.2.1 onder grenswaarde de tweede alinea door de volgende tekst:

'Installaties veroorzaken in een niet-gemeenschappelijke verblijfsruimte van een woning op hetzelfde perceel een karakteristiek installatie-geluidsniveau van ten hoogste 30 dB.

Installaties van een woonfunctie veroorzaken in een niet-gemeenschappelijke verblijfsruimte van die woonfunctie een karakteristiek installatie-geluidsniveau van ten hoogste 30 dB.

Installaties van een bijeenkomstfunctie voor kinderopvang en van een onderwijsfunctie veroorzaken in een niet-gemeenschappelijke verblijfsruimte van die gebruiksfunctie een karakteristiek installatie-geluidsniveau van ten hoogste 35 dB.'

Vervang in paragraaf 4.2.2 de tekst onder grenswaarde door de volgende tekst:

‘Een besloten gemeenschappelijke verkeersruimte, voor het ontsluiten van een woonfunctie, die grenst aan een niet-gemeenschappelijke ruimte van een woonfunctie, heeft een totale geluidsabsorptie met een getalswaarde, uitgedrukt in m^2 , die niet kleiner is dan 1/8 van de getalswaarde van de inhoud van die ruimte, uitgedrukt in m^3 , in elk van de octaafbanden met middenfrequenties van 250, 500, 1.000 en 2.000 Hz.’

Vervang paragraaf 4.3.1 door:

4.3.1 Energiezuinigheid, nieuwbouw (BB afd. 5.1, facultatief)

Prestatie-eis

Van toepassing is artikel 5.3 leden 1, 3 en 5, artikel 5.4 en artikel 5.5. Op een overige gebruiksfunctie is geen van de artikelen van toepassing. Artikel 5.5 is alleen van toepassing op onverwarmde gebruiksfuncties en op gebruiksfuncties waarvan de verwarming uitsluitend is bestemd voor een ander doel dan het verblijven van personen.

Grenswaarde

Warmte weerstand

Een inwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt tussen een verblijfsgebied, een toiletruimte of een badruimte, en een functieruimte heeft een warmteweerstand van ten minste $4,5 m^2.K/W$.

Voor tijdelijke bouw is de warmteweerstand ten minste $1,3 m^2.K/W$.

Luchtvolumestroom

De luchtvolumestroom van het totaal aan verblijfsgebieden, toiletruimten en badruimten van een gebruiksfunctie is niet groter dan $0,2 m^3/s$. Deze eis geldt ook voor een gebouw of een gedeelte daarvan (dat op niet meer dan een perceel ligt) met meerdere gebruiksfuncties.

Bovenstaande eisen zijn niet van toepassing op onverwarmde gebruiksfuncties en niet op gebruiksfuncties waarvan de verwarming uitsluitend is bestemd voor een ander doel dan het verblijven van personen.

Bepalingsmethode

De warmteweerstand en de warmtedoorgangscoefficiënt worden bepaald volgens NEN 1068.

De luchtvolumestroom wordt bepaald volgens NEN 2686.

Certificatieonderzoek

Gecontroleerd wordt of de opgegeven prestaties van de niet-dragende binnenwanden voldoen aan de gestelde eisen.

Het attest of het attest- met-productcertificaat vermeldt de prestaties van de niet-dragende binnenwanden of van onderdelen daarvan die voldoen aan de gestelde eisen.

De warmteweerstand voor nieuwbouw is bij afscheidingen tussen een onverwarmde en een verwarmde gebruikruimte ten minste $3,5 m^2.K/W$.

De warmteweerstand voor verbouw of tijdelijke bouw is ten minste $1,3 m^2.K/W$.

De luchtvolumestroom is niet groter dan $0,2 m^3/s$

Vervang in paragraaf 5.3.2 b) de tabel onder niet dragende binnenwanden voor de volgende tabel:

Klassering van de weerstand tegen schokbelasting	Tijdelijke doorbuiging t.g.v. schokbelasting
Klasse I houdt in	0 tot 2 mm
Klasse II houdt in	2 tot 5 mm
Klasse III houdt in	5 tot 10 mm
Klasse IV houdt in	10 tot 20 mm

Vervang de tekst van subparagraaf 6.2.4 Isolatiemateriaal door:

'Minerale wol overeenkomstig de daaraan gestelde eisen zoals vermeld in BRL 1308. Polystyreen moet voldoen aan de daaraan gestelde eisen zoals vermeld in BRL 1306.

Houtwol moet voldoen aan de daaraan gestelde eisen in NEN-EN 13168.

Houtvezel moet voldoen aan de daaraan gestelde eisen in NEN-EN 13171.

Polyurethaan moet voldoen aan de daaraan gestelde eisen zoals vermeld in BRL 1304.'

Voeg toe paragrafen 8.3, 8.4 en 8.5

8.3 TEKORTKOMINGEN

Ten aanzien van tijdens projectcontrole of bedrijfsbezoek geconstateerde afwijkingen ten opzichte van de in de BRL opgenomen bepalingen worden door de Certificatie Instelling tekortkomingen uitgeschreven.

Er is een onderscheid tussen 2 categorieën van geconstateerde tekortkomingen:

- niet kritieke tekortkomingen
- kritieke tekortkomingen

Niet kritieke tekortkoming

- Er wordt niet voldaan aan de eisen uit de BRL. De afwijking heeft geen directe invloed op de kwaliteit van het eindproduct, proces of prestatie-eis.

Kritieke tekortkoming

- Er wordt niet voldaan aan de eisen uit de BRL.
- De afwijking heeft directe invloed op de kwaliteit van het eindproduct, proces of prestatie-eis, of;
- Het betreft een herhaalde afwijking, bijvoorbeeld de corrigerende maatregelen zijn niet of onvoldoende doorgevoerd.

Bij deze 2 categorieën worden de volgende reactietermijnen voor de certificaathouder gehanteerd

Categorie	Termijn
1. Niet kritieke tekortkomingen	Geen (schriftelijke) reactie van de certificaathouder vereist. Beoordeling kan tijdens het volgende bezoek plaatsvinden.
2. Kritieke tekortkomingen	De certificaathouder dient binnen een maand een schriftelijke reactie te geven (corrigerende maatregelen). Beoordeling van het effect van de corrigerende maatregelen kan tijdens het volgende bezoek plaatsvinden.

Ten minste de kritieke tekortkomingen dienen, per controle-aspect, te worden vastgelegd.

Kritieke tekortkomingen per hoofdgroep:

Hoofdgroep	Aspecten
Interne kwaliteitsbewaking	<ul style="list-style-type: none"> • Niet operationele invulling van de procedure voor corrigerende maatregelen • Niet operationele invulling van de klachtenprocedure • Niet voldoen aan de kalibratieprocedure van de (laboratorium) meetapparatuur (nauwkeurigheid)
Controle op de te verwerken materialen	<ul style="list-style-type: none"> • Accepteren van materialen die niet voldoen aan de daaraan te stellen eisen
Beheersing van het realisatie productie proces	<ul style="list-style-type: none"> • Niet voldoen aan de operationele invulling van het bedrijfsspecifieke IKB schema met actiegrenzen op de verschillende parameters. ○ Het niet voldoende beheersen van het proces
Eindresultaat van het proces	<ul style="list-style-type: none"> • Het niet voldoen aan de vereiste waarden van het realisatie proces

8.4 OPVOLGING VAN TEKORTKOMINGEN

De opvolging van tekortkomingen door de certificatie instelling is vastgelegd voor de volgende situaties:

- *kritieke tekortkomingen*: binnen één maand na afronding van het onderzoek dient de certificaathouder een door de CI goedgekeurd Plan van Aanpak ter oplossing van de afwijking te gaan implementeren. Binnen drie maanden na afronding van het onderzoek dient de oplossing door de certificaathouder geïmplementeerd te zijn en dient de implementatie door SKG-IKOB akkoord bevonden te zijn.
- *niet-kritieke tekortkomingen*: Binnen drie maanden na afronding van het onderzoek dient de oplossing door de certificaathouder geïmplementeerd te zijn en dient de implementatie door de CI akkoord bevonden te zijn.

8.5 SANCTIES

Indien tekortkomingen niet binnen de in deze BRL gestelde termijnen worden opgeheven volgt het sanctiebeleid conform het certificatie reglement van de betrokken CI.

Sancties worden opgenomen in het jaarverslag van het beherend CvD.

Verwijder paragraaf 9.2

Hernummer paragraaf '9.3' naar '9.2'

Hernummer paragraaf '9.4' naar '9.3'

Vervang hoofdstuk 10 door:

'10 Eisen aan de certificatie instelling

10.1 Algemeen

De certificatie instelling moet voor het onderwerp van deze beoordelingsrichtlijn op basis van NEN-EN-ISO/IEC 17065 zijn geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie en moeten daarvoor tevens een licentieovereenkomst hebben met de Stichting KOMO,.

De certificatie instelling moet beschikken over een reglement, of een daaraan gelijkwaardig document, waarin de algemene regels zijn vastgelegd die bij certificatie worden gehanteerd. In het bijzonder zijn dit:

- De algemene regels voor het uitvoeren van het toelatingsonderzoek, te onderscheiden naar:
  - De wijze waarop aanvragers worden geïnformeerd over de behandeling van een aanvraag
  - De uitvoering van het onderzoek
  - De beslissing naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek
- De algemene regels ten aanzien van de uitvoering van controles en de daarbij gehanteerde controleaspecten;
- De door de certificatie instelling te ondernemen maatregelen bij oneigenlijk gebruik van kwaliteitsverklaringen, certificatiemerk, pictogrammen en logo's
- De regels bij beëindiging van een kwaliteitsverklaring
- De mogelijkheid tot het instellen van beroep tegen beslissingen of maatregelen van de certificatie instelling.

10.2 Certificatiepersoneel

Het bij certificatie betrokken personeel is te onderscheiden naar:

- Auditoren/Certificatie-deskundigen/Reviewer die belast zijn met:
  - Het uitvoeren van ontwerp en documentatiebeoordelingen
  - Het toelatingsonderzoek
  - De beoordeling van aanvragen
  - De review van conformiteitsbeoordelingen
- Inspecteurs die belast zijn met de uitvoering van de externe controles bij de certificaathouders
- Beslissers die belast zijn met:
  - Het nemen van beslissingen naar aanleiding van uitgevoerde toelatingsonderzoeken
  - Voortzetting van certificatie naar aanleiding van uitgevoerde controles
  - Beslissingen over de noodzaak tot het treffen van corrigerende maatregelen.

10.2.1 Kwalificatie eisen certificatie personeel

De kwalificatie-eisen voor het certificatie personeel bestaan uit:

- Kwalificatie eisen voor het uitvoerende certificatiepersoneel van een certificatie instelling die voldoen aan de in NEN-EN-ISO/IEC 17065 gestelde eisen
- Kwalificatie eisen voor het uitvoerende certificatiepersoneel van een certificatie instelling die door het College van Deskundigen aanvullend zijn vastgesteld voor het onderwerp van deze beoordelingsrichtlijn

Competentie eisen van het betrokken certificatiepersoneel moet aantoonbaar zijn vastgelegd.

Beoordelaars			
Competenties	Certificatie-deskundigen / Reviewer	Auditoren/ Inspecteur	Beslisser
Basis competenties			
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van bedrijfsprocessen • Vakbekwaam kunnen beoordelen 	<ul style="list-style-type: none"> • HBO denk- en werk niveau • 2 jaar relevante werkervaring 	<ul style="list-style-type: none"> • MBO denk- en werk niveau • 2 jaar relevante werkervaring 	<ul style="list-style-type: none"> • HBO denk- en werk niveau • 3 jaar relevante werkervaring waarvan ten minste 3 jaar m.b.t. certificatie
Auditvaardigheden	N.v.t.	<ul style="list-style-type: none"> • Training auditvaardigheden • deelname aan minimaal 2 inspectiebezoeken terwijl minimaal 2 inspectiebezoeken zelfstandig werden uitgevoerd onder supervisie 	N.v.t.
Technische competenties			
Relevante kennis van:	<ul style="list-style-type: none"> • De wijze waarop producten worden toegepast, processen worden uitgevoerd en diensten worden verleend • Elk gebrek wat kan voorkomen tijdens het gebruik van het product, elke fout in de uitvoering van processen en elke onvolkomenheid in de verlening van diensten 	<ul style="list-style-type: none"> • De technologie voor de fabricage van de te inspecteren producten, de uitvoering van processen en de verlening van diensten • Elk gebrek wat kan voorkomen tijdens het gebruik van het product, elke fout in de uitvoering van processen en elke onvolkomenheid in de verlening van diensten 	<ul style="list-style-type: none"> • Managementervaring of gelijkwaardig Certificatie of gelijkwaardig • Accreditatiecriteria of gelijkwaardig • Kennis van relevante toetsingssystematiek

10.2.2 Kwalificatie certificatiepersoneel

Certificatiepersoneel moet aantoonbaar zijn gekwalificeerd door toetsing van kennis en kunde aan bovenvermelde eisen. Indien kwalificatie plaats vindt op grond van afwijkende criteria, moet dit schriftelijk zijn vastgelegd.

De bevoegdheid om te kwalificeren ligt bij:

- Beslissers voor kwalificatie van auditoren en inspecteurs
- Management van de certificatie instelling voor kwalificatie van beslissers

10.3 Rapportage aan het College van Deskundigen

Over de uitgevoerde werkzaamheden en de resultaten daarvan t.a.v. de attesten en attest-met-productcertificaten op basis van deze beoordelingsrichtlijn wordt door de certificatie instellingen tenminste jaarlijks gerapporteerd aan het College van Deskundigen. In deze rapportage moeten geanonimiseerd de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- Aantal uitgevoerde toelatingsonderzoeken en herbeoordelingen
- Aantal uitgevoerde controles in relatie tot de vastgestelde frequentie voor productcertificatie.
- Resultaten van de onderzoeken
- Opgelegde maatregelen bij tekortkomingen
- Ontvangen klachten van derden over geattesteerde en/of gecertificeerde producten
- Mutaties in het aantal attesten en attest-met-productcertificaten (nieuw/vervallen)

10.4 Interpretatie van eisen

Het College van Deskundigen mag de interpretatie van in deze beoordelingsrichtlijn gestelde eisen vastleggen in één afzonderlijk interpretatiedocument. Dit interpretatie-document is op verzoek beschikbaar en op te vragen bij de schemabeheerder die deze beoordelingsrichtlijn heeft opgesteld.

Iedere certificatie instelling die gebruik maakt van deze beoordelingsrichtlijn is verplicht de daarin vastgelegde interpretaties te hanteren.

Voeg toe hoofdstuk 11:

11. OVERZICHT VERMELDE DOCUMENTEN

Publiekrechtelijke regelgeving

Bouwbesluit 2012

Besluit van 29 augustus 2011 houdende vaststelling van voorschriften met betrekking tot het bouwen, gebruiken en slopen van bouwwerken (Bouwbesluit 2012), Stb. 2011, 416, laatstelijk gewijzigd bij het besluit van 12 november 2015, houdende wijziging van het Bouwbesluit 2012 betreffende de implementatie van de herziene richtlijn energieprestatie gebouwen, Stb. 2015, 425

Regeling Bouwbesluit 2012

Regeling Bouwbesluit 2012 (Stcrt. 2011, 23914), laatstelijk gewijzigd door de Regeling van de Minister voor Wonen en Rijksdienst van 7 december 2015, nr. 2015-0000728514, houdende wijziging van de Regeling Bouwbesluit 2012 met betrekking tot de veiligheid van betonnen galerijvloeren en het aanwijzen van normen op 1 januari 2016; gepubliceerd in Stcrt.2015, 45221

Nederlandse normen en Praktijkrichtlijnen

NEN	1068	2012	Thermische isolatie van gebouwen – Rekenmethoden, inclusief wijzigingsblad C1:2014
NEN	2608	2014	Vlakglas voor gebouwen – Weerstand tegen windbelasting – Eisen en bepalingsmethode,
NEN	2686	1988	Luchtdoorlatendheid van gebouwen – Meetmethode, inclusief wijzigingsblad A2:2008
NEN	2778	2015	Vochtwering in gebouwen – Bepalingsmethoden
NEN	5077	2006	Geluidwering in gebouwen – Bepalingsmethoden voor de grootheden voor luchtgeluidisolatie, contactgeluidisolatie, geluidwering van scheidingsconstructies en geluidniveaus veroorzaakt door installaties, inclusief correctieblad C3:2012
NEN	6068	2008	Bepaling van de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag tussen ruimten, inclusief correctieblad C1:2011
NEN-EN 338		2016	Hout voor constructieve toepassingen - Sterkteklassen
NEN-EN 771-1		2011	Specificaties voor metselstenen - Deel 1: Baksteen, inclusief wijzigingsblad A1:2015
NEN-EN 771-2		2011	Specificaties voor metselstenen - Deel 2: Kalkzandsteen, inclusief wijzigingsblad A1:2015
NEN-EN 771-3		2011	Specificaties voor metselstenen - Deel 3: Bouwblokken en -stenen van grind- en lichtbeton, inclusief wijzigingsblad A1:2015
NEN-EN 771-4		2011	Specificaties voor metselstenen - Deel 4: Cellenbeton, inclusief wijzigingsblad A1:2015
NEN-EN 772-1		2011	Beproevingmethoden voor metselstenen - Deel 1: Bepaling van de druksterkte, inclusief wijzigingsblad A1:2015
NEN-EN 772-13	2000		Beproevingmethoden voor metselstenen - Deel 13: Bepaling van de netto en bruto schijnbare volumieke massa van metselstenen (uitgezonderd natuursteen)
NEN-EN 10346		2015	Continu-dompelbeklede platte staalproducten - Technische leveringsvoorwaarden
NEN-EN 12354-6		2004	Geluidwering in gebouwen - Berekening van de akoestische eigenschappen van gebouwen met de eigenschappen van bouwelementen - Deel 6: Geluidabsorptie in gesloten ruimten
NEN-EN 13501-1	2007		Brandclassificatie van bouwproducten en bouwdelen – Deel 1: Classificatie op grond van resultaten van beproevingen van het brandgedrag, inclusief wijzigingsblad A1:2009
NEN-EN 14195		2014	Onderdelen voor metalen raamwerken voor scheidingswandsystemen - Definities, eisen en beproevingsmethoden
NEN-EN 14279		2005	Laminated Veneer Lumber (LVL) - Definities, classificatie en specificaties, inclusief wijzigingsblad A1:2009
NEN-EN-ISO/IEC 17020:2012			Conformiteitsbeoordeling - Algemene criteria voor het functioneren van verschillende soorten instellingen die keuringen uitvoeren
NEN-EN-ISO/IEC 17021-1:2015			Conformiteitsbeoordeling - Eisen voor instellingen die audits en certificatie van managementsystemen leveren - Deel 1: Eisen
NEN-EN-ISO/IEC 17025:2005			Algemene eisen voor de bekwaamheid van beproevings- en kalibratielaboratoria
NEN-EN-ISO/IEC 17065:2012			Conformiteitsbeoordeling - Eisen voor certificatie-instellingen die certificaten toekennen aan producten, processen en diensten

Eurocodes

NEN-EN 1990+A1+A1/C2:2011	Eurocode – Grondslagen van het constructief ontwerp, inclusief nationale bijlage NB:2011
NEN-EN 1991-1-1+C1:2011	Eurocode 1: Belastingen op constructies – Deel 1-1: Algemene belastingen – Volumieke gewichten, eigengewicht en opgelegde belastingen voor gebouwen, inclusief nationale bijlage NB:2011
NEN-EN 1992-1-1+C2:2011	Eurocode 2: Ontwerp en berekening van betonconstructies – Deel 1-1: Algemene regels en regels voor gebouwen, inclusief nationale bijlage NB:2011
NEN-EN 1993-1-1+C2:2011	Eurocode 3: Ontwerp en berekening van staalconstructies – Deel 1-1: Algemene regels en regels voor gebouwen, inclusief nationale bijlage NB:2011
NEN-EN 1994-1-1+C1:2011	Eurocode 4: Ontwerp en berekening van staal-betonconstructies – Deel 1-1: Algemene regels en regels voor gebouwen, inclusief nationale bijlage NB:2007
NEN-EN 1995-1-1+C1+A2:2014	Eurocode 5: Ontwerp en berekening van houtconstructies – Deel 1-1: Algemeen – Gemeenschappelijke regels en regels voor gebouwen, inclusief nationale bijlage NB:2013
NEN-EN 1996-1-1+A1:2013	Eurocode 6: Ontwerp en berekening van constructies van metselwerk – Deel 1-1: Algemene regels voor constructies van gewapend en ongewapend metselwerk, inclusief nationale bijlage NB:2011
NEN-EN 1999-1-1+A2:2014	Eurocode 9: Ontwerp en berekening van aluminiumconstructies – Deel 1-1: Algemene regels, inclusief nationale bijlage NB:2011'

KOMO BRL-en

BRL 0601*	Houtverduurzaming, laatste uitgave SKH
BRL 0605*	Gemodificeert hout, laatste uitgave SKH
BRL 0814*	Filmvormende coatings voor toepassing op hout, laatste uitgave SKH
BRL 0817*	Filmvormende coatings voor toepassing op hout, laatste uitgave SKH
BRL 1004*	Kalkzandsteen, laatste uitgave SKG-IKOB
BRL 1007*	Metselbaksteen, laatste uitgave SKG-IKOB
BRL 1009*	Gipskartonplaat, laatste uitgave KIWA
BRL 1014*	Gipsblokken, laatste uitgave KIWA
BRL 1101*	Spaanplaat, laatste uitgave SKH
BRL 1102*	Gipsvezelplaat, laatste uitgave KIWA
BRL 1106*	OSB Oriënted Strand Board, laatste uitgave SKH
BRL 1304*	Fabrieksmatig vervaardigde thermische isolatie in gevelconstructies, laatste uitgave SKH
BRL 1306*	Platen en vormstukken van geëxpandeerd polystyreen (EPS) voor thermische isolatie, laatste uitgave KIWA
BRL 1308*	Platen en dekens van minerale wol voor thermische isolatie, laatste uitgave KIWA
BRL 1701*	Gelijmde dragende houten bouwconstructies, laatste uitgave SKH
BRL 1704-2*	Gevingerlast hout voor niet-dragende toepassingen, laatste uitgave SKH
BRL 1707*	Houten I-liggers, laatste uitgave SKH
BRL 1905*	Mortels voor metselwerk, laatste uitgave SKG-IKOB /KIWA BMC
BRL 2339*	Lijmen voor niet dragende toepassingen, laatste uitgave SKH

* Voor de juiste publicatiedatum en eventueel van toepassing zijnde wijzigingsblad wordt verwezen naar de BRL-en database op de website van stichting KOMO "<http://www.komo.nl/brlen/database-brlen/>".

KIWA BRL-en

BRL 2813:2014	Bouwelementen van beton, uitgave KIWA
BRL 4202:2010	Vlakke cementgebonden platen voor binnentoepassingen, uitgave KIWA
BRL 5062:2005	Gipslijm voor gipsblokken, uitgave KIWA

Overige normen en documenten

DIN 18182-1	Zubehör für die Verarbeitung von Gipsplatten - Teil 1: Profile aus Stahlblech, versie 2015-11
ETAG 003	Internal Partition Kits, uitgave EOTA d.d. 27-06-2013

Verwijder Bijlage 1